

Prevenција: Najbolji ja (*financiran po EDPQS standardima) - sveobuhvatni program selektivne prevencije ovisnosti kod djece i mladih (socijalne vještine, slobodno vrijeme, informiranje)

Provoditelj: Centar za nestalu i zlostavljano djecu

Godina provedbe: 2018

Kratki opis programa

Projekt je usmjeren na selektivnu prevenciju ovisnosti o alkoholu, pušenju i psihoaktivnim tvarima kod djece i mladih u riziku na području Osječko-baranjske županije u skladu s Europskim standardima za kvalitetnu prevenciju zlouporabe droga

Sažetak programa

Ciljevi projekta su:

1. Razvijanje socijalnih vještina i znanja te podržavanje kvalitetnog i strukturiranog provođenja slobodnog vremena radi prevencije ovisnosti i upuštanja u rizik na ponašanja kod djece i mladih kroz uključivanje u mentorski program
2. Unaprjeđenje znanja djece i mladih, volontera i stručnjaka o učinkovitim metodama prevencije ovisnosti te informiranje javnosti o utjecaju i posljedicama sredstava ovisnosti i zdravim načinima života.

Vrijeme trajanja projekta je predviđeno od 1. rujna 2018. do 1. rujna 2019. godine. Aktivnosti su vremenski osmišljene kako bi pratile školsku godinu i obaveze djece i mladih kao ciljane skupine projekta.

Ciljana skupina projekta su djeca i mladi u riziku korisnici usluga smještaja i poludnevnog boravka Centra za nestalu i zlostavljano djecu, Centra za pružanje usluga u zajednici Klasje i Doma za odgoj djece i mladeži.

Projekt uključuje sljedeće aktivnosti: upravljanje projektom, provedba grupnih radionica za djecu, provedba mentorskog programa, medijska kampanja, evaluacija.

1. Županije provedbe

Brodsko-posavska, Osječko-baranjska, Požeško-slavonska, Virovitičko-podravska, Vukovarsko-srijemska

2. Datum početka i završetka programa

Datum početka: 01.09.2018

Datum završetka: 01.09.2019

3. Ostvaruje li program formalno partnerstvo u zajednici

da

4. Ako da, s kim (suradnik u provedbi)

Volonterski centar Osijek, Centar za pružanje usluga u zajednici "Klasje"

5. Dosadašnja iskustva udruge/institucije u provođenju istog ili sličnih programa

Mjesto provedbe programa: Osječko-baranjska županija, Požeško-slavonska, Virovitičko-podravska, Vukovarsko-srijemska, Brodsko-posavska

Godina u kojoj se program provodio: 2017/2018

Broj obuhvaćenih korisnika: 74

6. Je li program originalno autorsko djelo nositelja ili je preuzet za korištenje uz dozvole autora

Izvor programa: Originalni program

Originalni naziv programa na jeziku s kojeg je preuzet:

7. Razina preventivnih intervencija

Selektivna

8. Okruženje na koje je program primarno usmjeren

Zajednica

9. Rizici i zaštitni mehanizmi na koje program cilja

Rizici i mehanizmi: Rano agresivno ponašanje, nedostatan roditeljski nadzor, druženje s vršnjacima koji koriste sredstva ovisnosti, dostupnost droga u zajednici i siromaštvo

Zaštitni mehanizmi: Kontrola impulsa, roditeljski nadzor, akademsku kompetentnost vršnjaka.

Razvijanje i jačanje socijalnih vještina, razvijanje stavova protiv zlouporabe sredstava ovisnosti, poticanje odabira zdravih životnih stilova.

10. Procjena potreba

Način provedbe: Kroz rad Savjetovališta za djecu, mlade i obitelj, pružanja socijalne usluge poludnevnog boravka u 6 gradova (Osijek, Vinkovci, Virovitica, Slavonski Brod, Našice i Požega) i provedbu projekata „Prevenција po mjeri mladih“ (2017.), „Znanjem protiv ovisnosti“ (2016.) i „Okreni leđa ovisnosti“ (2014.), „Najbolji ja – mentorski program sa svrhom selektivne prevencije ovisnosti“ (2017.) često smo se susretali s mladima koji konzumiraju psihoaktivna sredstva. Naše dosadašnje iskustvo s mladima, a i istraživanja na kojima su se tretmanske i preventivne aktivnosti stručnjaka Centra za nestalu i zlostavljano djecu temeljice, govore o vrlo važnom utjecaju strukturiranog provedbenog slobodnog vremena u prevenciji ovisnog ponašanja. Strukturirano provedbeno slobodnog vremena koje se nudi kroz naš mentorski program može uključivati različite sadržaje kao što je ples, gluma, pjevanje, igranje, sport, kuglanje, karting, kino i sl. i, ali također navode uključivanje u volontiranje. Dosadašnja istraživanja i direktan rad s djecom i mladima pokazali su da ovisnost može prevenirati metodama kao što su edukacije, razgovori, anonimne ankete, promotivne aktivnosti poput izrade videospotova te organiziranja aktivnosti kao što su izleti, kampinga i druga organizirana druženja. Druženje s prijateljima i manje provedbeno vremena na internetu smatraju također važnim mehanizmima (Priručnik „Trening socijalnih vještina u prevenciji ovisnosti“, 2016.). Centar ima iskustvo provedbenih mentorskih programa „Postani mi legos“, „Postali smo legosi, postani i ti“ te „Najbolji ja – mentorski program“ kroz koje se djecu i mlade uključivalo u različite aktivnosti zajedno s njihovim mentorima-volonterima kako bi na kvalitetan način provodili slobodno vrijeme, a povratne informacije uključivih su bile vrlo izrazito pozitivne te je utvrđeno da ovakvih sadržaja nedostaje u lokalnoj zajednici. Kroz provedbeni fokus grupa (2015.) u sklopu aktivnosti drugog projekta prepoznali smo potrebu za osnaživanjem mladih putem unaprjeđenja socijalnih vještina i edukacije o štetnosti zloupotrebe sredstava ovisnosti. Provedbenim istraživanjima o bjezbojnim mladima iz institucionalnog smještaja dobili smo podatak da 30% mladih koji bježe iz institucija to čine kako bi konzumirali opojna sredstva. Mladi koji su smješteni u institucije često posežu za opijateljima od svojih vršnjaka iz redovne populacije što ukazuje na potrebu za ulaganjem dodatnih napora za prevenciju konzumacije sredstava ovisnosti kod mladih smještenih u institucije.

Očekivani rezultati: Provedbom predviđenih aktivnosti projekta očekuje se unaprjeđenje socijalnih vještina kod djece, unaprjeđenje mentorskih vještina koje uključuju komunikacijske vještine, vještine rješavanja problema i suočavanja sa stresnim situacijama, vještina nadzora ponašanja djece i sprječavanje potencijalnih rizika ponašanja, razvijanje i ojačavanje pozitivnih odnosa. Navedeni rezultati će se provjeriti primjenom primjerenih upitnika za procjenu prema bazi evaluacijskih instrumenata (EIB) i to na način da će se vršiti procjena početnog i završnog stanja. Isto tako, očekuje se razvijena i ojačana suradnja nevladine organizacije, lokalne zajednice i odgojno – obrazovnih ustanova kao ključnih dionika u prevenciji ovisnosti što će se očitovati brojem uključivih relevantnih dionika u aktivnostima (okrugli stol, medijska kampanja), brojem sudionika na edukaciji te procjenom zadovoljstva dionika organiziranim aktivnostima.

11. Trajanje programa

Trajanje jednog ciklusa programa u tjednima: 52

12. Ciljevi programa

Opis: Selektivna prevencija ovisnosti o alkoholu, pušenju i psihoaktivnim tvarima kod djece i mladih u riziku na području Osječko-baranjske županije u skladu s Europskim standardima za kvalitetnu prevenciju zlouporabe droga

Specifični: 1. Razvijanje socijalnih vještina i znanja te podržavanje kvalitetnog i strukturiranog provođenja slobodnog vremena radi prevencije ovisnosti i upuštanja u rizik na ponašanja kod djece i mladih kroz uključivanje u mentorski program

2. Unaprjeđenje znanja djece i mladih, volontera i stručnjaka o učinkovitim metodama prevencije ovisnosti te informiranje javnosti o utjecaju i posljedicama sredstava ovisnosti i zdravim načinima života

13. Ciljana skupina

Osnovna škola, Srednja škola

14. Korisnici programa

Opis korisnika: Ciljana skupina projekta su djeca i mladi u riziku korisnici usluga smještaja i poludnevnog boravka Centra za nestalu i zlostavljano djecu, Centra za pružanje usluga u zajednici Klasje i Doma za odgoj djece i mladeži.

Broj korisnika na godišnjoj bazi: 30

15. Metode korištene u programu

Radionica, Medijska kampanja, mentorski program

16. Program je evaluiran

ne

17. Vrsta provedene evaluacije

Ne

18. Metoda evaluacije

Ovaj program će biti evaluiran po završetku projekta, odnosno u rujnu 2019. godine, no s obzirom da se radi o mentorskom programu koji Centar organizira kontinuirano, isti je svake godine evaluiran i od strane vanjskih stručnjaka i od strane ciljne skupine.

19. Evaluatori

Unutarnji i vanjski

20. Najvažniji rezultati evaluacije

Rezultati prethodne evaluacije mentorskog programa:

1. razvijenije socijalne vještine djece i mladih u rizikom socijalnim okruženjima i kvalitetno ispunjeno slobodno vrijeme
2. unaprijeđeno znanje djece i mladih, volontera i stručnjaka o problemu ovisnosti i načinima prevencije
3. senzibilizirana javnost želi se volonterski uključiti u aktivnosti prevencije ovisnosti u lokalnoj zajednici kroz mentorski program
4. broj djece i mladih uključenih u mentorski program je stabilan (nema opadanja sudionika tijekom vremena)
5. broj volontera na edukativnim radionicama i teambuildingu je stabilan
6. usvojena znanja kroz redovno korištenje Interaktivne radne bilježnice za mentore i korisnike
7. završni upitnik pokazuje poboljšane vještine i prošireno znanje korisnika
8. izrađeni letci i promotivni materijali sadrže korisne podatke te informiraju javnost o načinima prevencije ovisnosti

9. odaziv stručnjaka na Okrugli stol o projektu „Najbolji ja“ gdje će biti prezentirani rezultati provedenog projekta i dogovorene smjernice za daljnje preventivne aktivnosti

10. podijeljeni svi tiskani letci i promotivni materijali sudionicima i građanima putem kojih je informirano minimalno 600 građana o projektu, štetnim učincima ovisnog ponašanja te preventivskom programu u pet slavonskih županija kroz distribuirane letke

11. zadovoljstvo sudionika radionica s načinom izvođenja aktivnosti i uvođenja novog sadržaja prikazano u evaluacijskim upitnicima pojedine aktivnosti

21. Program je promoviran u okviru medijske kampanje na nacionalnoj i/ili lokalnoj razini

Promoviran: da

Sadržaj i tijek kampanje: Djelatnici Centra za nestalu i zlostavljano djecu i partnerskih organizacija tijekom trajanja projekta provoditi će medijsku kampanju koja će naglasak staviti na zdrave načine života kao i na promociju mentorskih programa te njihovog posrednog utjecaja na prevenciju ovisnosti kod djece i mladih. Javnost će se informirati putem web stranice projekta, lokalnih medijskih postaja, web stranica partnera projekta, udruga-suradnika na projektu te promotivnih materijala.

22. Ukupni proračun programa za jednu godinu provođenja (HRK)

194.148,44

23. Izvori financiranja

Vlastita sredstva (HRK): 24.148,44

Gradsko financiranje (HRK):

Županijsko financiranje (HRK):

Nacionalno financiranje (HRK): 170.000,00

Drugi izvori (HRK):